

Koktejl pesticídov na vianočnom stole?

Ing. Daniel Lešinský, PhD

Centrum pre trvaloudržateľné alternatívy

Prečo kokteil pesticídov?

- Prieskum PAN – Europe v 4 krajinách EÚ (96% ovocia kontaminované pesticídmi; šalát zo Slovenska – 7 rôznych pesticídov z toho jeden ED; šalát z Bulharska 60 x prekročený limit MRL)
- Európsky monitoring: 25% ovocia, zeleniny a obilnín s dvoma alebo viacerými druhmi pesticídov; 4% s prekročeným limitom MRL
- Slovenský monitoring 2008: 100% mandarínok; 75% ananásu a 61% pomarančov s minimálne 2 pesticídmi.

PESTICÍDY v (našich) potravinách

Neexistuje „bezpečná“ dávka pesticídov. Správa Svetovej zdravotníckej organizácie a Európskej agentúry pre životné prostredie zdôraznila, že nie je adekvátne, keď regulačné úrady stanovujú limity na množstvo konkrétneho pesticídu, ktorý môže byť „bezpečne“ konzumovaný

WHO/EEA (2002), Children Health and Environment: A Review of Evidence, WHO Regional Office for Europe and European Environment Agency.

http://reports.eea.eu.int/environmental_issue_report_2002_29/en/eip_29.pdf

Prečo je treba konať

- Napriek všetkým negatívnym trendom sa na Slovensku sa znižujú prostriedky na monitoring (- 200% oproti roku 2006)
- Stále nové poznatky o škodlivosti pesticídov (v Holandsku ročne 200 neliečiteľných pacientov s rezistentným hubovitým ochorením kvôli pesticídom)
- európske limity MRL nezohľadňujú zdravotné riziká ani kombinačný efekt viacerých pesticídov
- spotrebitelia o rizikách rezíduí pesticídov nevedia

CEPTA riešenia?

- navýšiť prostriedky na monitoring rezíduí pesticídov aspoň na úroveň roku EÚ priemeriu do financovania monitoringu zapojiť beneficentov pesticídov (napr. daň ako v Dánsku)
- vytvoriť tlak na predajcov/výrobcov potravín včasným (on-line) zverejňovaním adresných výsledkov analýz hneď ako bude výsledok známi (s udaním miesta – meno obchodu; času; názov potraviny, dátum výroby)
- vytvoriť a aktualizovať stránku vinníkov, teda predajcov / výrobcov, ktorí predávali v SR potraviny s rezíduami pesticídov nad povolené limity (ako je to napr. v Maďarsku alebo Anglicku)
- monitoring rezíduí pesticídov hodnotiť aj z pohľadu ohrozenia ľudského zdravia teda nie limit MRL ale limity ADI*, resp. ARfD*, toto hodnotenie pravidelne zverejňovať s informáciou o výsledkoch analýz